

НАУКА ПОВИННА ЗАРОБЛЯТИ

Усім відомо, що навіть найінноваційніший проект, найкращий винахід або найталановитіша наукова розробка ризикують залишитися на папері без належного технологічного супроводу, який у свою чергу потребує організаційної роботи і фінансових витрат. Науковцям, зокрема, допомагає корпорація «Науковий парк «Київський університет імені Тараса Шевченка». Науковий парк забезпечує повний цикл створення та реалізації інноваційної продукції — від генерації ідей і розробки концепції до їх комерціалізації та виробництва.

Цікаво, що іноземним науковцям про цей парк відомо більше, ніж студентам самого ВНЗ (для яких він, власне, і був створений). Аби заповнити інформаційний пробіл у тих, хто ще не знає про існування наукового парку, і на прохання тих, хто вже знає, але хотів би дізнатися більше, Наукове товариство студентів та аспірантів КНУ організувало зустріч молоді з генеральним директором корпорації **Віталієм Чернюком**. Він розповів, чим займається очолювана ним структура, чого вона досягла за рік і які перспективи має в майбутньому. І — головне — яким чином студенти у рамках наукового парку можуть реалізувати свої ідеї і можливості.

НАГАЛЬНА ПОТРЕБА

За порівняно невеликий відрізок часу, протягом якого функціонує науковий парк, його фахівці зібрали близько сотні університетських наукових розробок та інноваційних проектів. Тепер увесь цей інтелектуальний скарб треба обробити і вивести на ринок.

— Оскільки ми комерціалізуємо наші розробки, то, звісно, треба проводити певну маркетингову діяльність, — каже Віталій Чернюк. — Ми активно залучаємо до цієї роботи економічний факультет КНУ, нам допомагають готувати технологічні профілі — для того, щоб ми могли виставити їх у Національну та Європейську мережі трансферу технологій.

Але тут виникає проблема. Або, як каже Віталій Іванович, «конфуз». Якщо якусь університетську розробку, що потрапила у Європейську мережу трансферу технологій, хоче купити, скажімо, компа-

нія з Європи (такі випадки вже були), вона вимагає, так би мовити, «товар під ключ». І ставить конкретні запитання про кількість, пакування, терміни поставки.

— Але ж ми — не підприємство, — говорить генеральний директор. — Ми лише зробили пілотну продукцію, в якій зацікавлені іноземці, але їй нема кому виготовляти й постачати. Тобто є потреба у створенні ще в університеті на базі цієї розробки компанії, яка просуватиме її на ринок.

ЗНАХІДКИ ДЛЯ ОБОРОНКИ

За словами Віталія Чернюка, у науковому парку є цілий журнал розробок, присвячених, зокрема, оборонній тематиці. Усі вони були представлені на виставці восени минулого року. Науковий центр подав до Міністерства освіти і науки України інноваційні проекти — кінцевим етапом їх виконання має бути налагодження дрібносерійного виробництва на базі наукового парку. Йдеться про технології виявлення об'єктів різної природи за використанням терагерцового 3D-радару. Такі технології можуть бути застосовані в різних предметних областях, зокрема: геології, біологічних дослідженнях, під час військових операцій у разі, коли потрібно проходити заміновані ділянки, для очищення від мін території після боїв. Другий інноваційний проект — радіометричний сканер для візуалізації прихованих предметів на тілі людини. Вже розробили тестову систему для розв'язання задачі пошуку чужорідних об'єктів на зображенні, отриманому при скануванні людини пасивним радіотепловим сканером.

Ще одна корисна розробка — вітчизняний мобільний роботизований біомеханічний апарат-трансформер «Екзоскелетон», створений на факультеті кібернетики. Це невеликий робот-макет, який надягається на людину і дозволяє їй піднімати великогабаритні вантажі й може застосовуватися для військ спеціального призначення. Окрім того, він дає змогу фіксувати положення тіла, тож може прислужитися не тільки на війні, а й у мирному житті — стати в пригоді інвалідам, людям похилого віку й з обмеженими фізичними можливостями.

— Університет мав приватне замовлення цієї розробки для інваліда, якому важко було пересуватися, — розповідає Віталій Іванович. — І людина, яка навіть не мріяла, що встане на ноги, вчиться потихеньку ходити. Це одна з перспек-

тивних розробок, підтримана і Міністерством оборони, яке зараз вивчає наші напрацювання і відбирає з них найперспективніші.

тингу, фаховий переклад великих масивів юридичних документів, перевірка наукових робіт на наявність академічного плагіату. Перевіряють усе, починаючи від наукових статей та робіт (бакалаврських, магістерських) і закінчуючи докторськими дисертаціями.

**ВСІ КОШТИ, ЯКІ БУДУТЬ
ЗАРОБЛЕНІ У НАУКОВОМУ ПАРКУ,
СКЕРОВУВАТИМУТЬСЯ НА НОВІ
ПРОЕКТИ. ВАЖЛИВО, ЩОБ ЦЕ КОЛЕСО
ЗАКРУТИЛОСЯ, І ТОДІ МИ НЕ БУДЕМО
СТАВИТИ ПЕРЕД СОБОЮ ПИТАННЯ
«ДЕ ВЗЯТИ ГРОШІ?»**

— Ми починали з нуля, — говорить Віталій Іванович. — Минулого року я брав участь у міжнародній конференції, що проводилась Міжнародною асоціацією наукових парків у місті Доха на базі науково-технологічного парку Катару. Цього року в Південній Кореї вивчав досвід будівництва й управління науково-технологічними парками. Всюди уряди виділяють велику суму грошей на розвиток таких організацій, розбудовують інфраструктуру. У нас держава поки що не має коштів на це. Нині ми бачимо тільки декларації в Коаліційній угоді і програмі діяльності уряду. Але за рахунок надання платних послуг ми змогли за-

ПОЧАВШИ З НУЛЯ

робити певну кількість коштів, сформувавши свій фонд, можемо вже перенаправляти гроші на свої власні проекти. Одним із таких проектів є створення студентського бізнес-інкубатора.

Щоправда, він поки що створений лише де-юре. Де-факто — запрацює тоді, коли там з'являться перші стартапи — для залучення до інноваційної діяльності світлих сту-

дентських умів науковий парк оголосив конкурс проектів. Заявки чекають до 1 серпня.

— Ми не просто збираємо ідеї, — зауважив директор парку, — ми проводимо їх експертизу. Потім відберемо п'ять команд, у них вкладатимуться кошти. Ми співпрацюємо зі студентським парламентом і хочемо спільно підтримувати ці проекти.

ОБОПІЛЬНИЙ ЗИСК

Звісно, створення стартапів у бізнес-інкубаторі наукового парку буде корисним не лише студентам, а й самому парку, і університету загалом. Планується така модель: науковий парк допомогати групі студентів будувати свою компанію, створюватиме їм інкубаційні умови, надаватиме економічну та юридичну допомогу. Коли компанія виходить на ринок, вона дякуватиме науковому парку і університетові за те, що їй надали можливість стати на ноги і вийти у світ. Вдячність полягатиме у тому, що науковий парк матиме відсоток участі у цій компанії. «Це — нормальна практика, — говорить директор, — випускники великих університетів у світі завжди підтримують альма-матер».

Щоправда, у нас поки що все відбувається по-іншому. Зокрема, студенти й випускники КНУ створюють багато стартапів, спін-офф компаній десь «на стороні», а університет про це нічого не знає. Молодь звертається до інших структур — але ж усе це можна зробити у стінах рідного вишу.

— Ніхто не примушує вас іти саме сюди, — звернувся Віталій Чернюк до студентів. — Але ми хочемо створити такі умови, щоб і вам було цікаво, й університет мав з того користь. Ми всі жальємося, що в нас немає коштів на науку. Проте наука повинна навчитися заробляти сама на себе. Всі кошти, які будуть зароблені у науковому парку, скеруватимуться на нові проекти, на підтримку ваших наступників. Важливо, щоб це колесо закрутилося, і тоді ми не будемо ставити перед собою питання «де взяти гроші?». Натомість думатимемо про те, як їх раціонально витратити й отримати прибуток.

Наталія КУЛИК, «Освіта України»

ДОВІДКОВО

Науковий парк «Київський університет імені Тараса Шевченка» був створений у вигляді корпорації, в якій об'єдналися, окрім КНУ, Національний університет харчових технологій і три інститути Національної академії наук України: Інститут органічної хімії, Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна та Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича. Усі вони, разом із КНУ, є засновниками наукового парку — це приклад поєднання академічної та університетської науки. До структури наукового парку, крім управління, входять чотири центри: маркетингу науково-дослідних розробок, підтримки інноваційного підприємництва, міжкультурної фахової комунікації та гармонізації термінології, фахового аудиту освітньої та науково-дослідницької діяльності.

Напрямів науково-дослідницької діяльності — чотири: інформаційно-комунікаційні технології, науки про життя, технології матеріалів та приладобудування.